

A.S.Z.
ZIEKENHUIS

Informatiebrochure

Spraakstoornis na een hersenletsel

I Spraakproblemen uitgelicht

Dysartrie = spraakstoornis

Spreekbewegingen kunnen niet correct worden **uitgevoerd**, doordat bepaalde spieren geheel of gedeeltelijk verlamd zijn of omdat de coördinatie van de spreekbewegingen gestoord is.

Verbale apraxie = spraakstoornis

De patiënt weet niet meer welke opeenvolgende bewegingen bij het spreken moeten worden uitgevoerd. Hij kan de opeenvolgende spreekbewegingen niet meer goed **programmeren**.

Dysartrie en verbale apraxie hebben een belangrijke invloed op de **kwaliteit van leven**. Spraakproblemen kunnen leiden tot problemen bij de communicatie. De patiënt zal zich hierdoor afschermen van zijn **sociale contacten**.

De kans op volledig herstel na een hersentrauma is immers gering.

Prevalentie

Na een (hersen)beroerte heeft 55 % van de patiënten een spraakstoornis.

De impact van een spraakstoornis op de kwaliteit van leven:
een niet te onderschatten probleem!

Logopedische behandeling

- Verbeteren van de communicatieve vaardigheden voor de patiënt en zijn omgeving
- Verbeteren van de spraakverstaanbaarheid aan de hand van **mondmotorische** (lip-, tong, kaak- en/of verhemelteoefeningen) en later **functionele spraakoefeningen** (vb. telefoongesprek houden, krant luidop lezen, ...)
- Nagaan of de patiënt slikproblemen vertoont en eventueel verder opvolgen (zie brochure dysfagie)

I Kenmerken dysartrie

De patiënt vertoont vaak één of meerdere van onderstaande kenmerken:

Stemkwaliteit

- Ruw
- Wilde lucht (hees)
- Gespannen stem

Resonantie

- Hypernasaal (te veel luchtontsnapping tijdens het spreken door de neus)
- Hyponasaal (te weinig luchtontsnapping tijdens het spreken door de neus)
- Nasale emissie (abnormaal luchtverlies door de neus tijdens de productie van orale klanken)

Articulatie

- Onnauwkeurige articulatie van medeklinkers en klinkers

Prosodie

- Spreeksnelheid is verhoogd of verlaagd
- Ongepaste pauzes
- Verminderde intonatie/klemtoon
- Ongepaste klemtonen

Ademhaling

- Onderbroken spraak met geforceerd in- en uitademen
- Stridor (hoorbaar inademen)

I Tips voor familie en vrienden

- Niet het spreken, maar wel de communicatie moet voorop staan.
- Blijf de persoon behandelen als een volwassene en praat niet over zijn/haar hoofd.
- Kijk naar de persoon als hij praat en tracht informatie af te leiden uit lip- en mondbewegingen.
- Neem tijd voor een gesprek, ga zitten en maak oogcontact.
- Spreek niet in de plaats van de persoon.
- Creëer een rustige omgeving, zet bv. radio of televisie uit.
- Geef hem/haar voldoende tijd om te antwoorden.
- Houd rekening met vermoeidheid. Als de persoon moe is, zal het praten moeilijker zijn.
- Herhaal het gedeelte van de boodschap dat je wel begrepen hebt, zodat de spreker niet de gehele boodschap moet herhalen.

Voor meer informatie
Contactpersoon: Annelies Vidts
Tel. 054/43.22.09
E-mail: logopedie.ger@asz.be

CAMPUS GERAARDSBERGEN LOGOPEDIE

Gasthuisstraat 4

9500 Geraardsbergen

T +32 (0)54 43 22 09

E logopedie.ger@asz.be

ASZ © 31 december 2017, 01071-NL

V.U.: Sabine Siau, alg. dir wnd., p/a ASZ, Merestraat 80, 9300 Aalst